

Anseelse, Indflydelse og Betydning, at vi tværtimod meget mere ere tilbøjelige til at tro, at Folketinget vil tabe ved det i enhver Henseende. Det vil ganske vist give Anledning til, at Storpolitikken vil blomstre frem i en ukendt Grad, og trænge sig ind i alle Livsforhold, og det vil naturligvis ogsaa en Gang imellem give sig Udslag i noget, der kunde ligne en Kraftudfoldelse, fra Folketingets Side. Men det vil vistnok i Længden vise sig, at det dog tilsidt, naar det kommer til Stykket, ender med Forvirring og Svækkelse, netop hos Folketinget. Man gør gældende til Fordel for denne Fremgangsmaade, at det er et Fortrin, som et lille Land har, at det kan have forholdsvist mange Rigsdagsmænd, som paa den Maade kunne komme i let og rigelig Rapport til deres Vælgere. Der kan jo være meget i det, det er vistnok en Fordel for de smaa Lande, at de ikke skulle have alt for store Rigsdagskredse; men de Valgkredse, der kan være Tale om i vort Land, ville ganske sikkert under normale Forhold aldrig blive saa store, at der i mindste Maade kan være Vanskelighed for de vedkommende Rigsdagsmænd ved at komme i Rapport til Vælgerne. Og hvis man virkelig gaar den Vej at indskrænke Territoriet paa hver Valgkreds, efterhaanden som Befolkningen tager til, vil Følgen efter al Sandsynlighed kun blive, at de lokale Interesser i videst mulig Grad komme til at spille en dominerende Rolle og føre, f. Eks. Jærnbaneforhold og mangfoldige andre Forhold, til saa at sige Kamp af alle imod alle. Man vil fristes til at fortabe sig i Detailler, ved enhver Sag vil der gøre sig saa mange Strømninger og Antistømninger gældende, at det bliver dobbelt vanskeligt at komme til Enighed om nogen Ting, og aldeles utvivlsomt vil Samlingen da trække langt længere ud, end det hidtil har været nødvendigt. Dertil kommer, at man efter al Sandsynlighed i langt højere Grad, end det hidtil er flet, vil falde for den Fristelse, de smaa Lande have, til at gaa alt for meget i Detailler i Lovgivningsarbejdet, og tillige være fristet til hvert Øjeblik at gøre Indgreb i Administrationen uden at naa andet derved end at opvække gensidig Forbittrelse.

Man har jo desuden nok Lov til at spørge, om virkelig vort Land er i Besiddelse af saa mange Kræfter, som ville blive fornødne, naar dette Princip skal gennemføres. Det er jo heldigvis ganske sandt, at der i de lavere Stænder, som man kalder det, er forholdsvis stor Kundskab og Dannelse her i Danmark, og Fremgangen er øjensynlig, ogsaa hvad angaar Kendskab til

og Forstaaelse af det politiske Liv — det skal jeg i alt Fald ikke benægte — men for at være Rigsdagsmand er det ikke nok, at man er i Besiddelse af almindelig Kundskab og en vis Grad af Talefærdighed. Rigsdagsmændene skulde jo dog helst tillige være dygtige, elskværdige, aandsmodne og i videst mulige Omfang sagtyndige Mænd, i ethvert Tilfælde i Besiddelse af saa megen Landsdannelse, Lærdom og Intelligens, at de have gode Betingelser for at kunne blive sagtyndige paa saa mange Omraader som muligt. Med Rette vil man kunne spørge: Er der virkelig Kræfter til det i vort lille Land? Det kan ikke hjælpe man ser bort fra, at der desværre her i Danmark i de saakaldte højere Klasser er en meget taabelig Fornæbthed for det officielle Liv, særlig det politiske Liv, en ganske overordentlig Mangel paa Forstaaelse af, hvad der er Blyt for dem i et konstitutionelt Land, naar det ellers skal gaa godt. Dertil kommer jo, at mange ere jaaledes stillede, at selv om de kunne varetage en Rigsdagsmands Pligter, saa forbyder deres private Erhverv dem at gøre det — mange af dem, som vistnok vilde være stilkede til det, kunne ikke. Hvis man derfor vedtager et saa stort Folketing og kommer op til over 200, vil Følgen efter al Sandsynlighed blive, at det politiske Arbejde langt mere end hidtil bliver overladt til en Flok professionelle Politikere, og deriblandt en stor Del, som skulle leve af det, noget, der efter vor Mening vilde være det uheldigste, der overhovedet kunde ske. Vi ere altsaa i Birteligheden principielt imod at gaa den Vej, hvis den kan undgaaes, og i Lighed med, hvad der er blevet draget frem af Mænd af alle politiske Grupper lige siden 1870, hvad der jo særlig kom frem i Folketinget sidste Aar, ere vi tilbøjelige til at mene, at det rigtigste vilde være, at man gik til en Forandring af Grundlovens § 32 enten i Retning af at flaa Tallet fast, f. Ex. til 110, eller i Retning af at forhøje Forholdstallet saa meget, at man i en overstuelig Fremtid ikke vilde saa nogen nævneværdig Forøgelse. Fra ingen Side tør man rejse en Grundlovstam paa det. Fra alle Sider viger man øjensynlig tilbage for Ansvar for, at man, under vore nuværende politiske Forhold, og vel ogsaa tillige — selv om de snart blive bedre — umiddelbart herefter rejste en Kamp om en Grundlovsparagraf, som staar i saa nøje Forbindelse med det storpolitiske og som saa let kan give Anledning til storpolitisk Diskussioner. Selv om alle Rigsdagsmænd vare enige om, at holde det ud, kunde det dog alligevel paa alle Vælgermøder komme frem i en aldeles over-